در گفت‌وگوی کیهان با امیر سرتیپ محمد یوسفی خوش‌قلب مطرح شد

پدافند هوایی خط مقدم دفاع از حیثیت آبرو و موجودیت کشور

نوید شفیعی

اشاره:

موضوع پدافند غیرعامل به عنوان یکی از موضوعات کلیدی در حوزه تهدیدات نوظهور و در حوزه جنگ‌های ترکیبی (Hybrid warfare) که شکل نوین جنگ‌ها به شمار می‌آید، در سالیان اخیر مورد توجه روز افزون چه در سطح بین‌المللی و علوم نظامی و چه در داخل و در سطوح مختلف مورد توجه قرار گرفته است. این محور کلیدی هم حوزه غیرنظامی، اجتماعی و هم حوزه نظامی را دستخوش تحولات زیادی قرار داده است. به همین مناسبت و به مناسبت هفته پدافند غیرعامل در ابتدای آبان ماه به ستاد فرماندهی نیروی پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به عنوان مهم‌ترین متولی شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور رفتیم و دیداری صمیمانه با امیر سرتیپ محمد یوسفی خوش قلب، رئیس ستاد و معاون هماهنگ‌کننده نیروی پدافند ارتش جمهوری اسلامی ایران (نپاجا) داشتیم. مشروح این مصاحبه جالب توجه و حائز اهمیت، در ذیل به حضور شما خوانندگان محترم می‌رسد.

در ابتدا به مناسبت هفته پدافند غیرعامل، لطفا اقداماتی که نیروی پدافند هوایی و ارتش جمهوری اسلامی در راستای جلوگیری از حملات انجام داده را بیان فرمایید.

– بسم الله الرحمن الرحیم. بنده هم عرض سلام و ادب و احترام دارم و ادای احترام به همکاران و همرزمان محترم و همه زحمتکشان و خدمتگزاران در نظام مقدس جمهوری اسلامی، خصوصا همه جهادگران، فعالان، رزمندگان و سربازان عرصه پدافند غیرعامل دارم به این خاطر که به تازگی هفته پدافند غیرعامل را گذراندیم. ان‌شاءالله که روز به روز وضعیت کلی پدافند غیرعامل در سطوح مختلف بهتر بشود و روند رو به رشد و توسعه‌ای را در این حوزه داشته باشیم. در ابتدا کلیاتی را در رابطه با بحث پدافند هوایی و بحث وجه اشتراکاتش با پدافند غیرعامل خدمت شما و خوانندگان عزیزعرض کنم.

همان طور که مستحضر هستید نیروی پدافند هوایی در قالب شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور با بهره‌گیری از ظرفیت‌های سازمانی خودش، که این ظرفیت‌ها هم ظرفیت‌های نیروی انسانی است و هم ظرفیت‌های تجهیزاتی و همچنین به‌کارگیری سایر ظرفیت‌های مرتبط با امور پدافند هوایی که در کل کشور وجود دارد، در قالب شبکه یکپارچه و با مدیریت عملیاتی قرارگاه پدافند هوایی کشور بحث پدافند را پیش می‌برد.

ما یک ماموریت کلی داریم، ماموریت کلی ما قطعا در بحث دفاع، دفاع همه‌جانبه از هوا و فضا و دفاع نفوذناپذیر از آسمان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در مقابل تهدیدات احتمالی است. بخشی از این تهدیدات بالقوه و بخشی از این تهدیدات گاه بالفعل هم می‌شود. تقریبا می‌توان گفت تهدیداتی که بالفعل می‌شود بیشتر تهدیدات در حوزه پدافند غیرعامل است.

در حقیقت در حوزه پدافند هوایی با دو مقوله مکمل سر و کار داریم. یکی بحث پدافند هوایی عامل و یک موضوع هم پدافند غیرعامل است که این دو مبحث کاملا در هم تنیده است یعنی دو موضوع جدای از یکدیگر نیست، نمی‌شود عامل و غیرعامل را از هم دیگر جدا کرد. اگر پدافند غیرعامل نباشد، آسیب‌پذیری بسیار بالا می‌رود یا اگر استحکامات و نیازمندی‌های پدافند غیرعامل را رشد بدهیم و پدافند عامل را نادیده بگیرید، یک ضربه‌ای دیگر وارد می‌شود. روی هم رفته پدافند عامل و پدافند غیرعامل در همدیگر تنیده هستند و هر کدام از آنها ارزش و اعتبار خاص خودشان را دارند. می‌شود گفت که اینها کاملا مکمل همدیگر و در تعامل با هم هستند.

پدافند عامل کار اختصاصی نیروی پدافند هوایی است. یعنی ماموریت اختصاصی ما دفاع هوایی است. اما پدافند غیرعامل را می‌شود تقسیم کرد. یک بخش از آن، پدافند غیرعامل حوزه نظامی و بخش دیگر پدافند غیرعامل حوزه غیرنظامی است یعنی حوزه غیر نظامی در سطح و قالب کشوری و در تعامل هم‌افزا با بخش لشکری تعریف می‌شود. پدافند غیرعامل را اگر بخواهیم با تعریف کشوری و لشکری به آن نگاه بکنیم، در سه سطح قابل تعریف است. سطح راهبردی، سطح عملیاتی و سطح تاکتیکی. هر کدام از آنها ارزش و اعتبار خاص خودش را دارد. یک جایی می‌بینید که منطقه عملیات و منطقه ماموریت، منطقه وسیعی و سطح کلان را پوشش می‌دهد خب به مراتب شما به سطح راهبردی و به سطح عملیاتی نزدیک می‌شوید. در سطح راهبردی اگر بخواهیم اشاره کنیم که چه پوششی می‌دهد، همین که پایداری خودمان را در مقابل انواع تهدیدات حفظ بکنیم، بدین معناست که در محیط تهدید می‌توانیم پایداری داشته باشیم، زمین‌گیر نشویم و بتوانیم به راحتی تداوم کار را داشته باشیم همچنین تداوم ماموریت‌مان را داشته باشیم و افزایش توان بازدارندگی ایجاد کنیم. در نتیجه آن اقدامات پیشگیرانه انجام می‌شود و به همین روال باعث ارتقاء توان دفاعی ما می‌شود.

بعد دیگر پدافند غیرعامل راهبردی بحث حفظ سرمایه‌ها و داشته‌های ما است. ما سرمایه‌ها و داشته‌های خودمان را که ارزش کلان دارد در محیط‌های تهدید با انجام اقدامات پدافند غیرعامل در سطح راهبردی می‌توانیم حفظ کنیم. در حقیقت با سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های کلانی که انجام می‌دهیم و زیر ساخت‌هایی که آماده می‌کنیم، باعث می‌شود که یک‌سری ویژگی‌های خاص در حوزه ماموریتی برای ما احصاء بشود.

با اقدامات پدافند غیرعامل آستانه تحمل ما بالا می‌رود. این که می‌گویم آستانه تحمل، در موج تهدیدات احتمالی است یعنی تجهیزات و ظرفیت نیروی انسانی ما در حوزه پدافند غیرعامل باید طوری اقدام کند که آستانه تحمل ما، نیروی انسانی ما و تحمل و تداوم کاری تجهیزات ما، پایداری و تاب‌آوری ما بالا برود. هزینه‌های دشمن به شدت افزایش پیدا می‌کند. یعنی دشمن باید هزینه‌های بسیار زیادی بکند تا از سطح پدافند غیرعامل ما رد بشود تا بتواند به اهداف خودش برسد.

عکس: محمدعلی شیخ‌زاده

همه اینها که من خدمت شما عرض کردم با ایجاد پدافند غیرعامل در سطح راهبردی ایجاد می‌شود. در حقیقت ما با ایجاد پدافند غیرعامل در سطح راهبردی به یک بازدارندگی می‌رسیم. همچنان که تجهیزات و امکانات و نیروی انسانی می‌تواند در بحث پدافند عامل برای ما بازدارندگی در مقابل دشمن ایجاد کند پدافند غیرعامل هم همین کار را برای ما انجام می‌دهد. دقیقا همسان پدافند عامل، ما در پدافند غیرعامل هم می‌توانیم قدرت تولید کنیم. یعنی قدرت پدافند غیرعامل خودمان را می‌توانیم به رخ دشمن بکشیم. ما می‌توانیم با پدافند غیرعامل اقتدار ایجاد کنیم. همان که ایجاد بازدارندگی می‌کند. این تولید قدرت در حوزه پدافند غیرعامل و ایجاد اقتدار در حوزه پدافند غیرعامل قطعا ما را به چه چیزی می‌رساند؟ به جایی می‌رسیم که بازدارندگی راهبردی در سطح پدافند غیرعامل راهبردی در مقابل تهدیدات احتمالی ایجاد کنیم. اما در سطح تاکتیکی و سطح عملیاتی یک‌سری اقداماتی که شاید بشود گفت بیشتر جنبه سازه‌ای داشته باشد که با آنها ما میزان آسیب‌پذیری خودمان را تقلیل می‌دهیم اگر در موج حملات قرار گرفتیم هم آسیب‌پذیری به تجهیزات و هم به نیروهای

با اقدامات پدافند غیرعامل آستانه تحمل ما بالا می‌رود. این که می‌گویم آستانه تحمل، در موج تهدیدات احتمالی است یعنی تجهیزات و ظرفیت نیروی انسانی ما در حوزه پدافند غیرعامل باید طوری اقدام کند که آستانه تحمل ما، نیروی انسانی ما و تحمل و تداوم کاری تجهیزات ما، پایداری و تاب‌آوری ما بالا برود. هزینه‌های دشمن به شدت افزایش پیدا می‌کند. یعنی دشمن باید هزینه‌های بسیار زیادی بکند تا از سطح پدافند غیرعامل ما رد بشود تا بتواند به اهداف خودش برسد.

انسانی خودمان را تقلیل می‌دهیم. اگر خسارت احتمالی متصور باشد آن خسارت احتمالی را کاهش می‌دهیم. اگر قرار است صدمات به ما وارد بشود صدمات‌مان را کاهش می‌دهیم. در سطح عملیاتی و در سطح تاکتیکی بیشتر تجهیزات ما نیروی انسانی ما تاسیسات و اماکن ما هستند که احتمال دارد مورد تهدید واقع بشود و ما در حوزه عملیاتی و تاکتیکی بیشتر اماکن حیاتی خودمان را اماکن حساس خودمان را اماکن مهم خودمان را و اماکن قابل دفاع خودمان را به ظرفیت و امکانات پدافند غیرعامل ما تجهیزش می‌کنیم.

اگر اجازه بدهید در رابطه با پدافند غیرعامل چند تا موضوع خدمت شما عرض کنم.

در طول چند سال گذشته اقدامات خیلی خوبی در حوزه پدافند غیرعامل در سطح کشور انجام شده است که به موازات آن در سطح پدافند هوایی، در بخش نظامی نیز انجام داده‌ایم. این اقدامات انجام شده لازم بوده ولی کافی نیست. یعنی به این بسنده نکرده‌ایم که در پدافند غیرعامل به این امکانات و به این ظرفیت‌ها رسیده‌ایم دیگر کار تمام شده است. بنابراین یک روند توسعه‌ای را در پیش گرفته‌ایم.

ما در پدافند عامل و غیرعامل دو تا تکلیف داریم. در رابطه با پدافند عامل، تکلیف ما تکلیف ماموریتی است. یعنی نوع ماموریت، کار و تکلیف ما را مشخص می‌کند. اما در حوزه پدافند غیرعامل نیازمند یک‌سری اقدامات هم‌افزا هستیم. یعنی در سطح کشوری و لشکری باید اقدامات طوری پیش برود که هم‌افزا باشد، و همچنین در توسعه و رشد، یک توسعه و رشد منطقی و همسان انجام بشود. در واقع در حوزه پدافند غیرعامل ما یک تکلیف بزرگ فرهنگی و فرهنگ‌سازی هم داریم. باید در ذهن ما باشد این فرهنگ‌سازی در حوزه پدافند غیرعامل تماما ابزاری نیست یک بخش وسیع آن فرهنگی است.

خب الحمدلله ما در نیروی پدافند هوایی در بحث فرهنگی، در حوزه پدافند غیرعامل اقدامات خیلی خوبی را انجام دادیم. در طول همین هفته گذشته که هفته پدافند غیرعامل را داشتیم، در رسانه‌ها توسط سازمان پدافند غیرعامل کشور، کارشناس‌ها و فرمانده‌ها و مدیرهای آنها این توضیح را می‌دادند که ما در بحث فرهنگ‌سازی هم الحمدلله اقدامات خیلی خوبی انجام داده‌ایم و این فرهنگ‌سازی باید نهادینه‌سازی هم بشود.

در حوزه پدافند غیرعامل علوم و تکنولوژی روز باید وارد بشود. همچنین برنامه‌ریزی و طرح‌ریزی در حوزه پدافند غیرعامل خیلی مهم است. ما باید برنامه و طرح‌ریزی داشته باشیم. پدافند غیرعامل هزینه دارد. باید در حوزه پدافند غیرعامل هزینه کنیم. پدافند غیرعامل فقط با برنامه و طرح و الگو کارش پیش نمی‌رود باید برای پدافند غیرعامل هزینه کرد.

یک درک عمومی و یک درک کلی در سطح کشور در حوزه پدافند غیرعامل نیاز داریم. عزم همگانی نیاز است. نیاز به این است که در حوزه پدافند غیرعامل یک روند جاری و مستمری را پیش بگیریم. حوزه‌های پدافند غیرعامل حوزه‌های وسیعی است. شاید خیلی از عزیزان فکر کنند که پدافند غیرعامل اختفاء، استتار، پوشش و ماکت‌های فریب است؛ خیر. در طول چند سال گذشته نشان داده شده که پدافند غیرعامل حوزه‌های وسیعی دارد. ما باید در مقابل تهدیدات دشمن و وجود این حوزه‌های وسیع، اقدامات پیشگیرانه خودمان را انجام بدهیم و طرح داشته باشیم. پدافند غیرعامل یک پشتوانه قوی و تاثیرگذار برای پدافند عامل است.

همان‌طور که خدمت شما عرض نمودم حوزه‌های پدافند غیرعامل گسترده، وسیع، فرابخشی و در آن از علوم و فنون روز استفاده می‌شود مانند سایبری، پرتوی و هسته‌ای، زیستی و بیولوژیک، اجتماعی و مردم محور، اطلاعاتی، هوافضائی، آمایشی و روش‌های نوین مدیریت جامع بحران. همه این مواردی که خدمت شما عرض کردم اهمیت پدافند غیرعامل را نشان می‌دهد که پدافند غیرعامل فقط سازه، تاسیسات، رنگ، استتار، اختفاء و پوشش و... نیست. حوزه‌های پدافند غیرعامل بسیار وسیع است هم سخت‌افزاری است و هم نرم‌افزاری.

با در نظر گرفتن اهمیت و حساسیت موضوعات نمی‌توانیم امکانات و ظرفیت‌های پدافند غیرعامل که در بحث نظامی پیش‌بینی شده را رسانه‌ای و بیان کنیم. بحث محرمانگی آن و سری بودن اقدامات پدافند غیرعامل برای ما خیلی مهم است. پدافند غیرعامل در کنار این که محرمانه و امنیتی است باید به راحتی هم در دسترس باشد، یعنی آن موقع که نیاز است، در گاوصندوق‌های ما نباشد. باید در دسترس عموم و در دسترس مردم باشد. جامعیت داشته باشد و بتواند کل کشور را پوشش بدهد. این جامعیت که خدمت شما عرض کردم باید هم در بعد نظامی و هم در بعد غیر نظامی‌اش یکپارچه باشد. الحمدلله در این حوزه هم ما تعامل بسیار خوب و نزدیکی با حوزه‌های کشوری در حوزه‌های مرتبط با نیروی پدافند هوایی داریم.

در طول ۲۰ سالی که پدافند غیرعامل از سال ۱۳۸۲ رسمیت پیدا کرده است، نیروی پدافند هوایی با توجه به ماموریت‌ها و نوع فعالیتش، از پدافند غیرعامل غافل نبوده است. در دوران ۸ سال دفاع مقدس، بخش زیادی از ظرفیت‌های پدافند غیرعامل را در جهت حفظ خود و تجهیزات‌مان استفاده کردیم. نیروی انسانی و مردم را حفظ کردیم. اینها را ارتقاء دادیم و همچنان رشدشان می‌دهیم. پدافند غیرعامل چند بخشی، چند طیفی، چند ماموریتی و چند وجهی است. ما به وضع موجود در رابطه با پدافند غیرعامل در نیروی پدافند هوایی قانع نیستم و داریم برای آن هزینه می‌کنیم. طرح جامع پدافند غیرعامل را اختصاصا برای نیروی پدافند هوایی داریم که هم داریم این را ساری و جاری می‌کنیم و هم با توجه به در نظر گرفتن تهدیدات نوین، اینها را به‌روزرسانی می‌کنیم.

وظایف دانشگاه پدافند هوایی چیست؟

– ما در چرخه جذب و آموزش و تربیت نیروی انسانی در دو حوزه جذب نیروی انسانی داریم. یکی حوزه دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) است که از طریق آزمون‌های هم اختصاصی و هم از طریق کنکور سراسری جذب نیروی انسانی داریم و در ابتدا دانشجویان با مدرک کارشناسی فارغ‌التحصیل می‌شوند. در حوزه نیازمندی عزیزان در طیف درجه‌داری هم ما مرکز آموزش درجه‌داری اراک را داریم که در آنجا جذب نیروی انسانی در تخصص‌های مرتبط کار انجام می‌شود خب شکر خدا تقریبا حدود ۱۰ سال از راه‌اندازی و تشکیل دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) می‌گذرد. تقریبا تمامی نیازهای تخصصی خودمان را و ماموریتی خودمان را در ابعاد عملیاتی و فنی، پشتیبانی و پشتیبانی خدمات رزم، ارتباطات و دیگر نیازمندی‌های مرتبط با نیروهای پدافند هوایی هستند ما با تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص و چند مهارتی و چند تخصصه، به این سمت پیش می‌رویم که نیروی انسانی، نیرویی ماهر اما تک‌تخصصی نباشد.

چرا؟ چون به دنبال چابک‌سازی و انجام اقدامات واکنش سریع در انجام ماموریت‌های خودمان هستیم. خب الحمدلله الان چندین دوره است که فارغ‌التحصیل‌های دانشگاه پدافند هوایی وارد چرخه ماموریتی و عملیاتی و تخصصی نیرو پدافند هوایی شده است. در اقصی نقاط کشور دارند از این عزیزان و از این جوانان استفاده می‌کنیم و شکر خدا بازخوردی هم که گرفتیم هم انگیزه‌ای بسیار بالا در این جوانان است سطح دانش آنها سطح دانش روز است مجهز به علوم روز و دانش و تکنولوژی روز هستند و خود دانشگاه پدافند هوایی ظرفیت‌های خیلی خوبی دارد، یعنی هم ظرفیت‌های آزمایشگاهی خیلی خوبی دارد و هم ظرفیت‌های شبیه‌ساز خیلی خوبی دارد. از استادهای به نام و با دانش تخصصی و با تجربه استفاده می‌شود. ظرفیت‌های علمی روز که نیازمند باشد و نیاز داشته باشیم اینها را وارد چرخه تدریس نیروی پدافند هوایی در دانشگاه خاتم‌الانبیا می‌کنیم. الحمدلله وضعیت خیلی خوبی داریم.

به جوانان توصیه می‌کنم که یکی از گزینه‌های آنها در تحصیلات تکمیلی حتما دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) باشد.

درباره حوزه رهگیری و رادار با توجه به اینکه دانش بسیار پیشرفته‌ای است راجع به این هم اگر می‌شود نظرتان را بیان بفرمایید.

– در حوزه راداری بحث علوم مرتبط با رادار بحث علوم خاص و ویژه است. الحمدلله دانش راداری در نیروی پدافند هوایی دانشی شاید با بیش از نیم قرن سابقه است. نیازمندی‌های جدید ما، ما را به این سمت سوق داده است که یک تحولی در بحث ساخت و به کارگیری رادار ایجاد کنیم. بدون تعارف کشور ما در تحریم است. تامین نیازهای ما از هر کشوری که روی آن حساب باز می‌شود به این راحتی امکان‌پذیر نیست بنابراین تنها راه چاره این است که ما دست روی زانوی خودمان بگذاریم و خودمان بلند بشویم. الحمدلله با حمایت‌های همه‌جانبه‌ای که در طول چند سال گذشته انجام شده با حمایت‌ها و تدابیر قطعی فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران و فرماندهی محترم نیروی پدافند هوایی، توانستیم با استفاده از ظرفیت‌های علمی و ظرفیت‌های دانشمندان خودمان در نیروی پدافند هوایی دریچه‌های جدیدی را در حوزه راداری برای نیروهای پدافند هوایی باز کنیم. در این بین از ظرفیت‌های شرکت‌های وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌های معتبر صنعتی کشور نیز غافل نشدیم. یک بخش از نیازمندی‌های ما توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در حوزه راداری تامین می‌شود. و یک بخشی هم از ظرفیت‌های خود نیروی پدافند هوایی داریم استفاده می‌کنیم.

در تولید رادارهای بومی، ما امروز هم در بحث رادارهایی در بردهای متفاوت و فرکانس‌های متنوع از جمله رادارهای کنترلی، رادارهای مراقبتی و رادارهای سه بعدی دقیق، امروز ما داریم از ظرفیت‌های بومی در داخل کشور استفاده می‌کنیم. از ظرفیت‌های بومی و اختصاصی نیروی پدافند هوایی ما داریم استفاده می‌کنیم. الان که در خدمت شما هستیم در بحث راداری و استفاده از سامانه‌های راداری و کشف راداری هرآنچه که ما امروز داریم از آن استفاده می‌کنیم ظرفیت بومی است. اگر احیانا شما ساختاری را هم می‌بینید و شکل ظاهر را هم می‌بینید شکلی قدیمی است تمامی متعلقات این سامانه‌ها به روز شده است. در ابعاد فرستنده، در ابعاد گیرنده و در ابعاد سنسورها، اینها همه به‌روزرسانی شده است و امروز ما هم از این ظرفیت برای جانمایه‌های جدید داریم استفاده می‌کنیم یعنی از رادارهای بومی داریم در جانمایه‌های جدید استفاده می‌شود.

با توجه به طرح‌های که توسط قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا(ص) به نیروی پدافند هوایی ابلاغ می‌شود ما داریم از رادارهای متنوع و با نیاز ماموریتی استفاده می‌کنیم. هم در بحث رادارهایی که کم‌بهره هستند و رادارهای که از تکنولوژی ضعیف‌تری برخوردار هستند ما جایگزین می‌کنیم. در بحث جایگزینی داریم از این رادارهایمان استفاده می‌کنیم و یک ظرفیت راداری پنهان هم ما داریم. ظرفیت راداری پنهان داریم که در محیط، بدون انتشار امواج دارند کار می‌کنند.

این یک آورده مهم و بسیار بزرگی برای نیروی پدافند هوایی است که سامانه راداری ما بدون این که دیده بشوند و بدون این که شنیده بشوند و بدون این که توسط حسگرهای بیرونی حس بشوند دارند به کشف اهداف و هم در محیط داخلی کشور هم در محیط ماموریتی ما دارند کار انجام می‌دهند و هم کیلومترها خارج از مرزهای کشور را با توجه به نیاز پدافند هوایی و با توجه به نیاز عملیاتی نیروی پدافند هوایی و شبکه یکپارچه پدافند هوایی در حال پایش کامل هستند.

موج اول حملات در هر تهدیدی در هر جنگ احتمالی، موج حملات هوایی است، یعنی هر کشوری در مقابل آفند اولیه دشمن که آفندی هواپایه است باید مقابله کند. این نشان می‌دهد که مقابل موج اول حملات که موج حملات هوایی است قطعا تنها نیرویی که این ظرفیت و این امکانات را دارد نیروی پدافند هوایی است که نقش بسیار مهم و تعیین کننده‌ای دارد. الحمدلله ما هم در حوزه نیروی انسانی و هم در حوزه تجهیزات هم در حوزه اطلاعاتی و هم در حوزه آموزشی و هم در حوزه عملیاتی به دنبال تامین خط مقدم هستیم.

کشور استفاده می‌کنیم. از ظرفیت‌های بومی و اختصاصی نیروی پدافند هوایی ما داریم استفاده می‌کنیم. الان که در خدمت شما هستیم در بحث راداری و استفاده از سامانه‌های راداری و کشف راداری هرآنچه که ما امروز داریم از آن استفاده می‌کنیم ظرفیت بومی است. اگر احیانا شما ساختاری را هم می‌بینید و شکل ظاهر را هم می‌بینید شکلی قدیمی است تمامی متعلقات این سامانه‌ها به روز شده است. در ابعاد فرستنده، در ابعاد گیرنده و در ابعاد سنسورها، اینها همه به‌روزرسانی شده است و امروز ما هم از این ظرفیت برای جانمایه‌های جدید داریم استفاده می‌کنیم یعنی از رادارهای بومی داریم در جانمایه‌های جدید استفاده می‌شود.

با توجه به طرح‌های که توسط قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا(ص) به نیروی پدافند هوایی ابلاغ می‌شود ما داریم از رادارهای متنوع و با نیاز ماموریتی استفاده می‌کنیم. هم در بحث رادارهایی که کم‌بهره هستند و رادارهای که از تکنولوژی ضعیف‌تری برخوردار هستند ما جایگزین می‌کنیم. در بحث جایگزینی داریم از این رادارهایمان استفاده می‌کنیم و یک ظرفیت راداری پنهان هم ما داریم. ظرفیت راداری پنهان داریم که در محیط، بدون انتشار امواج دارند کار می‌کنند.

این یک آورده مهم و بسیار بزرگی برای نیروی پدافند هوایی است که سامانه راداری ما بدون این که دیده بشوند و بدون این که شنیده بشوند و بدون این که توسط حسگرهای بیرونی حس بشوند دارند به کشف اهداف و هم در محیط داخلی کشور هم در محیط ماموریتی ما دارند کار انجام می‌دهند و هم کیلومترها خارج از مرزهای کشور را با توجه به نیاز پدافند هوایی و با توجه به نیاز عملیاتی نیروی پدافند هوایی و شبکه یکپارچه پدافند هوایی در حال پایش کامل هستند.

یکی از جمله‌های گرانبهای حضرت آقا این است که پدافند هوایی را در اولویت دانستند. اگر بخواهم به صورت کامل بگویم ایشان پدافند هوایی را خط مقدم دفاع از حیثیت و موجودیت و آبرو کشور دانسته‌اند. خب این جمله از دو حیث برای ما خیلی مهم است. یک حیث آن جنبه ماموریتی ما است که ما باید به هر شکل به این فرمان و جمله‌ای که حضرت آقا در مورد پدافند هوایی فرمودند به آن جامه عمل بپوشانیم یعنی در حوزه ماموریتی خودمان این در اولویت بودن خودمان را، این که ما می‌خواهم خط مقدم دفاع از حیثیت و آبرو و موجودیت کشور باشیم را باید به منصه ظهور بگذاریم.

در بحث سامانه‌های اس ۳۰۰ خریداری‌شده، آموزش اینها به چه شکل به جلو رفت؟

– در بحث سامانه‌ها خب قطعا هر سامانه‌ای که خریداری می‌شود ما در فاز اول از نیروهای آموزش دیده اولیه‌اش استفاده می‌کنیم. بنابراین در حوزه سامانه‌های جدید بحث تربیت استاد برای ما خیلی مهم است.

در کنار آموزش‌های فنی و عملیاتی که برای کاربر و نیروی انسانی پیش‌بینی می‌شود در کنار آن تربیت استاد هم برای ما مد نظر است. در حال حاضر نیروی پدافند هوایی در تمامی مراکز آموزشی خودش برای همه سامانه‌ها، سامانه‌ای که شما نام بردید مانند اس ۳۰۰ مانند باور ۳۷۳، هر سامانه‌ای که شما بگویید، داریم از ظرفیت آموزشی و اساتید بومی خودمان استفاده می‌کنیم یعنی هم در بحث استاد بومی هستیم و هم کتب و نشریات به‌روزرسانی و بومی شده است و هم انتشارات، انتشارات بومی شده است و به‌روزرسانی شده است. ما در همه سامانه‌ها داریم یک سیر تحول را ایجاد می‌کنیم برای مثال یک سامانه قدیمی که خریده بودیم که یک اسمی قبلا روی آن است، اگر آن اسم اولیه روی آن است در کنارش یک روند توسعه‌ای در آن ایجاد شده است. این روند توسعه، آموزش‌های جدیدی می‌خواهد انتشارات جدیدی می‌خواهد کتب جدیدی می‌خواهد منابع جدیدی می‌خواهد که کلا در حوزه نیروی پدافند هوایی تامین نیازمندی‌های جدید در مراکز آموزشی در حال انجام است. یک بخشی از آن که از صنایع داخلی است که تامین می‌کنیم، با همکاری صنایع داخلی داریم امور آموزشی و کتب آموزشی و برنامه‌های آموزشی و تربیت اساتید آن را انجام می‌دهیم که همه این سری مراحل در نهایت وارد چرخه ماموریتی و آموزشی نیرو می‌شود.

طبق فرمایش‌هایی که مقام معظم رهبری درباره پدافند فرمودند و پدافند را خط مقدم مقابله با دشمن اعلام کردند، به نظر شما دلیل این اهمیت و نگاهی که ایشان به پدافند هوایی به عنوان اولین خط مقدم دارند چیست؟

– فرمانده کل قوا درباره پدافند هوایی جملات گهربار زیادی دارد. با جمع‌آوری این اوامر حضرت آقا توسط بزرگان پدافند هوایی، تعداد آن به بیش از ۶۰۰ جمله نورانی رسیده است و این جملات جمع‌آوری شده است و الان در اختیار پدافند هوایی است.

یکی از جمله‌های گرانبهای حضرت آقا این است که پدافند هوایی را در اولویت دانستند. اگر بخواهم به صورت کامل بگویم ایشان پدافند هوایی را خط مقدم دفاع از حیثیت و موجودیت و آبرو کشور دانسته‌اند. خب این جمله از دو حیث برای ما خیلی مهم است. یک حیث آن جنبه ماموریتی ما است که ما باید به هر شکل به این فرمان و جمله‌ای که حضرت آقا در مورد پدافند هوایی فرمودند به آن جامه عمل بپوشانیم یعنی باید در حوزه ماموریتی خودمان این در اولویت بودن خودمان را، این که ما می‌خواهم خط مقدم دفاع از حیثیت و آبرو و موجودیت کشور باشیم را باید به منصه ظهور بگذاریم.

موضوع بعد این که مطالبه‌ای که مردم عزیز در رابطه با این جمله از ما دارند. هم مطالبه مردم ما مردم عزیز و مسئولین نظام و فرماندهان در این رابطه یک مطالبه بسیار وسیع و جدی خواهد بود که بله ما باید این خط مقدم خودمان را هم حفظ کنیم و هم این را توسعه بدهیم و هم ارتقاء بدهیم. تهدیداتی که در طول چند سال گذشته و در جنگ‌های گذشته داریم می‌بینیم، نشان می‌دهد که در واقع پیش‌بینی و بیان حضرت آقا که قبل از این اتفاقات در طول چند سال گذشته رخ داده است این پیش‌بینی، پیش‌بینی بسیار دقیق و حکیمانه بوده است.

در هر تهدیدی در هر جنگ احتمالی، هر کشوری باید در مقابل آفند اولیه دشمن که آفندی هوا پایه است باید مقابله کند. این نشان می‌دهد که مقابل موج اول حملات که موج حملات هوایی است قطعا تنها نیرویی که این ظرفیت و این امکانات را دارد نیروی پدافند هوایی است که نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای دارد. خصوصا در موج اول حملات. الحمدلله ما هم در حوزه نیروی انسانی و هم در حوزه تجهیزات هم درحوزه اطلاعاتی و هم در حوزه آموزشی و هم در حوزه عملیاتی به دنبال تامین خط مقدم هستیم.

این مصاحبه یک مصاحبه اختصاصی پدافند غیرعامل است، هم اختصاصا در حوزه پدافند غیرعامل در رابطه با این خط مقدم اقدامات خیلی خوبی انجام دادیم که شاید نشود به این راحتی رسانه‌ای شود ولی مردم عزیز و شنوندگان و خوانندگان عزیز ما بدانند که این را به عنوان اسرار حفظ می‌کنیم. از طرف آنها حفظ می‌کنیم و نمی‌خواهیم داشته‌های ما و یافته‌های ما به این راحتی، در اذهان دشمن و در جلو دید دشمن قرار بگیرد. ولی الحمدلله وضعیت خیلی خوبی الان ما در حوزه خط مقدمی داریم.

چند روز گذشته ارتش جمهوری اسلامی ایران رزمایش را اجرا کرد که داخل این رزمایش نیروی پدافند هوایی هم حضور و نقش داشت. اقداماتی که پدافند هوایی داشته را بفرمایید.

– ما در حوزه رزمایش‌ها بدون در نظر گرفتن ماهیت رزمایش که آیا پدافندی است؟ جنگالی است؟ پهپادی است؟ در همه رزمایش‌ها حضور و نقش فعال داریم. ما با رزمایش‌های مختلفی روبه‌رو هستیم، معمولا چند نوع رزمایش در سطح کشور انجام می‌شود که این رزمایش‌ها جزء برنامه‌های سالیانه قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا(ص) و همچنین ستاد کل نیروهای مسلح و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران است که به نیروها ابلاغ می‌شود. یک‌سری از این رزمایش‌ها رزمایش‌های سازمانی است مانند رزمایش‌های که نیروی چهارگانه ارتش جمهوری اسلامی ایران در قالب یک رزمایش مشترک با فرماندهی مستقیم ارتش جمهوری اسلامی ایران کار را پیش می‌برند. یک‌سری رزمایش‌هایی است که رزمایش‌های اختصاصی نیرو است که پدافند هوایی رزمایش‌های اختصاصی خودش را نیز دارد. یک‌سری از رزمایش‌ها است که نیروی پدافند هوایی یک چتر دفاعی برای نیروهای که درگیر رزمایش هستند با توجه به نیاز آن نیروها ایجاد می‌کند. در تمامی رزمایش‌های که در سطح کشور انجام می‌شود نیروی پدافند هوایی نقش دارد یا نقش مستقیم دارد یا نقش غیرمستقیم دارد یا نقش تامین‌کننده بخشی از نیازهای عملیاتی و اطلاعاتی را برعهده دارد. در رزمایش بزرگی که در طول چند روز گذشته توسط نیروی زمینی ارتش زمینی جمهوری اسلامی ایران(نزاجا) انجام شده است با تدابیری که ارتش جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده بود، ما در حوزه‌های راداری و در حوزه‌های سیگنالی آن بخشی که توسط عزیزان ما در نیروی زمینی اعلام نیاز شده بود، با تدبیر ستاد ارتش ما حضور داشتیم.

تهدیدهای آینده کشور در حوزه نظامی در چه حوزه‌های ارزیابی می‌کنید و حالا دانشگاه خاتم و پدافند هوایی چه پیش‌بینی‌هایی برای این انجام داده است؟

– قطعا تهدیدات ما تهدیدات هوافضائی است. یعنی چیزی از این موضوع خارج نیست. تهدیداتی که ما در حوزه هوا فضائی و یا در طول همین چند سال گذشته در اتفاقات و درگیری‌های که در بعضی از نقاط جهان رخ داده و ما شاهد هستیم می‌بینیم که بعضی از تهدیدات به عنوان تهدیدات نوظهور دارد روی آنها صحبت می‌شود. نوظهور از نگاه دشمن می‌گویم. حالا از این که نیروی پدافند هوایی و ظرفیت‌های موجود، این آمادگی و این پیش‌بینی را داشته باشیم، ما پیش‌بینی را داشته‌ایم و جامعه علمی ما در سطح ارتش و در سطح خود نیروی پدافند هوایی تحلیل‌ها را انجام می‌دهد. تحلیل‌های اطلاعاتی انجام می‌دهیم و پیش‌بینی‌هایی داریم که تهدیدات آتی به چه شکل می‌تواند باشد؟

تهدیداتی که شاید متصور در طول چند سال آینده باشد که بخشی از آن را از همین الان داریم می‌بینیم، همین تهدیدات موشکی و موشک‌های کروز و موشک‌های کروز زمین‌پایه می‌تواند باشد. موشک‌های کروز دریا پایه می‌تواند باشد. موشک‌های کروز هواپایه می‌تواند باشد. یک بخش از آن دیگر تهدیدات بالستیک و موشک‌های بالستیک است. موشک‌های بالستیک در بردهای متفاوت با دقت‌های متفاوت وجود دارند. تهدیدات می‌تواند پهپادی باشد. تهدیدات می‌تواند از سوی ریزپرنده‌ها باشد. تهدیدات سایبری می‌تواند باشد و تهدیدات جنگالی می‌تواند باشد که در همه حوزه‌ها نیروی پدافند هوایی دارای برنامه است. یعنی هم برنامه داریم و هم داریم فعالیت می‌کنیم. هم پیش‌بینی کردیم و هم پیشگیری می‌کنیم. و هم یک‌سری اقداماتی که در این حوزه‌ها در حوز